

Charakterystyka przyjazdów nierezydentów do Polski w 2016 roku

Przyjazdy do Polski¹

W ciągu 2016 r. było, według szacunków Ministerstwa, 80,5 mln przyjazdów nierezydentów do Polski, tj. o 3,5% więcej niż w poprzednim roku. Liczbę turystów zagranicznych oszacowano na poziomie 17,5 mln (o 4,5% więcej niż w 2015 r.).

Tabela 1. Liczba przyjazdów w 2016 r. według głównych grup krajów i wybranych krajów (w tys.)

Kraj/grupa krajów	Przyjazdy ogółem	Dynamika 2016/2015 w %	w tym turyści	Dynamika 2016/2015 w %
Ogółem	80 475	103,5	17 470	104,5
27 krajów UE	61 375	104,1	12 715	105,9
Stara UE	37 773	103,8	10 568	106,2
Niemcy	32 727	103,3	6 289	104,6
Wielka Brytania	996	105,0	796	105,7
Francja	646	107,8	506	111,0
Włochy	561	117,9	513	120,7
Niderlandy	542	104,0	451	104,9
Austria	467	104,5	387	104,9
Szwecja	353	106,0	307	107,0
<i>Pozostałe kraje 15UE</i>	1 481	107,4	1 319	108,1
Nowa UE	23 602	104,5	2 147	104,6
Czeska Republika	12 350	103,7	299	105,7
Słowacja	6 552	105,0	183	108,3
Litwa	3 020	108,3	657	104,0
Węgry	287	104,7	233	105,4
Łotwa	752	101,2	364	102,2
<i>Pozostałe kraje 12UE</i>	641	102,4	411	105,1
Sąsiedzi spoza Schengen	16 717	101,5	2 781	96,8
Ukraina	11 153	105,9	1 265	105,6
Białoruś	3 513	97,4	715	89,3
Rosja	2 051	87,7	801	91,8
Ważne zamorskie	891	110,7	719	114,1
USA	599	107,7	474	110,5
<i>pozostałe zamorskie*</i>	292	116,3	245	120,7
Reszta świata	1 492	100,7	1 255	103,5

*Australia, Japonia, Kanada, Korea Płd.

¹ W 2016 r. badania statystyczne w zakresie zagranicznej turystyki przyjazdowej i wyjazdowej oraz krajowej prowadzone były przez Urząd Statystyczny w Rzeszowie w ramach porozumienia zawartego pomiędzy Ministerstwem Sportu i Turystyki, Głównym Urzędem Statystycznym oraz Narodowym Bankiem Polskim.

Badaniami objęte były podróże do Polski odbywane przez nierezydentów, tj. osoby, które nie mieszkają na stałe na terenie Polski oraz podróże krajowe i zagraniczne mieszkańców Polski (rezydentów). W grupie odwiedzających Polskę nierezydentów znajdują się także Polacy, którzy wyjechali do innego kraju i mieszkają tam ponad rok (czyli są rezydentami tych krajów). Odzwierciedlają to uzyskane wyniki, np. struktura przyjazdów według celów, gdzie dominuje cel odwiedzin oraz wykorzystywana baza noclegowa w trakcie podróży – dominują mieszkania rodziny i znajomych, itp.

Tabela 2. Liczba przyjazdów turystów zagranicznych w 2016 r. według województw (w mln)

Wyszczególnienie	rok 2016
Dolnośląskie	2,2
Kujawsko-pomorskie	0,4
Lubelskie	1,0
Lubuskie	1,0
Łódzkie	0,7
Małopolskie	3,0
Mazowieckie	3,0
Opolskie	0,4
Podkarpackie	1,1
Podlaskie	1,0
Pomorskie	1,7
Śląskie	1,2
Świętokrzyskie	0,2
Warmińsko-Mazurskie	0,5
Wielkopolskie	1,1
Zachodniopomorskie	1,9
Łączna liczba wizyt*	20,4

*liczba wizyt większa od liczby podróży ogółem, ponieważ turysta mógł odwiedzić w trakcie podróży więcej niż jedno województwo

Największa liczba przyjazdów turystów zagranicznych została odnotowana w województwach małopolskim i mazowieckim (po 3 mln), dolnośląskim (2,2 mln), zachodniopomorskim (1,9 mln), pomorskim (1,7 mln), śląskim (1,2 mln), podkarpackim i wielkopolskim (po 1,1 mln).

Tabela 3. Przyjazdy turystów w 2016 r. według miesięcy (w mln)

Miesiące	2016
styczeń*	1,2
luty*	1,0
marzec*	1,4
I kwartał	3,6
kwiecień*	1,5
maj*	1,5
czerwiec*	1,4
II kwartał	4,4
lipiec	2,0
sierpień	1,9
wrzesień	1,5
III kwartał	5,4
październik	1,4
listopad	1,3
grudzień	1,4
IV kwartał	4,1
Łączna liczba podróży	17,5

*Dane skorygowane

Przyjazdy do Polski w 2016 roku według miesięcy nie były rozłożone równomiernie. Najwięcej przyjazdów odnotowano w trzecim kwartale, kiedy w Polsce przypada sezon turystyczny. Największa liczba przyjazdów miała miejsce w lipcu (2,0 mln) i sierpniu (1,9 mln). Do miesięcy odznaczających się znaczną liczbą przyjazdów należały także: kwiecień, maj i wrzesień (po 1,5 mln).

Tabela 4. Struktura turystów zagranicznych według wieku w 2016 r. (w %)

Wyszczególnienie	%
Ogółem	100,0
Poniżej 15 lat	7,4
15-24 lata	7,5
25-34 lata	20,3
35-44 lata	27,8
45-54 lata	20,8
55-64 lata	11,6
65 i więcej lat	4,6

Największą grupę turystów według wieku stanowiły osoby w wieku od 25 do 54 lat. Najmniej liczną była grupa seniorów 65 lat i więcej oraz dzieci i młodzieży w wieku do 24 lat (trochę ponad 7% każda z grup wiekowych).

Tabela 5. Liczba przyjazdów turystów zagranicznych polskiego pochodzenia w 2016 r. (w mln)

Wyszczególnienie	rok 2016
Przyjazdy ogółem	17,5
w tym:	
Karta Polaka	0,1
Pochodzenie polskie	3,2

Wśród 17,5 mln przyjazdów turystów zagranicznych 3,2 mln stanowiły przyjazdy turystów posiadających polskie pochodzenie, a 0,1 mln – posiadających Kartę Polaka.

Tabela 6. Cele przyjazdów w 2016 roku

Główne cele przyjazdów (%)	Ogółem	Niemcy	14 UE	Nowe kraje UE	Rosja Białoruś Ukraina	Główne zamorskie
Służbowe						
w tym:	23,9	10,3	20,6	45,9	41,1	21,1
<i>załatwianie interesów</i>	12,1	8,0	14,2	15,6	11,9	16,7
<i>udział w konferencji, kongresie</i>	2,2	1,2	3,3	1,7	1,7	3,5
<i>udział w targach, wystawach</i>	0,8	0,5	0,8	1,1	0,5	0,3
<i>tranzyt</i>	8,2	0,4	1,6	27,0	25,9	0,2
<i>inny rodzaj wyjazdu na delegację</i>	0,6	0,3	0,6	0,4	1,2	0,5
Turystyczne	24,5	24,6	27,7	27,8	13,4	31,8
Odwiedziny	39,3	58,6	42,1	16,9	14,5	38,2
Tranzyt	2,1	0,9	1,2	2,6	7,6	0,5
Zakupy	4,3	1,7	0,3	2,9	20,0	0,0
Inne cele	5,9	4,0	8,2	4,0	3,3	8,3

Dominującym celem przyjazdów, podobnie jak w roku poprzednim, były odwiedziny krewnych i znajomych. W tym celu najwięcej turystów przyjechało z Niemiec, starej UE i krajów zamorskich. W celu służbowym największy odsetek turystów przyjechał z krajów nowej UE i sąsiadów ze wschodu.

Tabela 7. Długość pobytu turystów zagranicznych w Polsce w 2016 roku

Liczba noclegów (%)	Ogółem	Niemcy	14 UE	Nowe kraje UE	Rosja Białoruś Ukraina	Główne zamorskie
1 do 3 noclegów	46,4	37,3	31,2	69,9	89,2	13,2
4 do 7 noclegów	32,1	40,4	41,2	18,5	7,6	35,3
8 do 28 noclegów	19,4	21,1	25,9	10,4	2,0	40,3
Ponad 4 tyg.	2,2	1,2	1,8	1,2	1,1	11,3
<i>Średnia liczba noclegów</i>	6,2	5,9	7,3	3,8	2,4	16,4

Ze względu na długość pobytu w Polsce najwięcej turystów spędziło w Polsce 1 do 3 noclegów, następnie od 4 do 7. Średnio pobyt w Polsce wynosił 6,2 noclegu (wobec 5,5 w 2015 r.) i był dłuższy od zanotowanego w 2015 roku o 12,7%.

Tabela 8. Sposób organizacji przyjazdów w 2016 roku

Organizacja przyjazdu (%)	Ogółem	Niemcy	14 UE	Nowe kraje UE	Rosja Białoruś Ukraina	Główne zamorskie
Zakup pakietu	15,9	18,2	17,6	9,7	1,7	34,7
Zakup części usług	4,8	2,7	8,2	3,5	1,0	14,2
Samodzielnie	79,3	79,2	74,2	86,8	97,3	51,1

Większość turystów zagranicznych zorganizowała sobie przyjazd do Polski samodzielnie. Struktura sposobu organizacji przyjazdów według poszczególnych krajów była podobna jak w roku poprzednim.

Według danych GUS w ciągu 2016 r. z obiektów noclegowych skorzystało 6,4 mln turystów zagranicznych (o 12,1% więcej niż w 2015 r.), a liczba udzielonych im noclegów wyniosła 15,6 mln (wzrosła o 13,2% w stosunku do roku poprzedniego). Analizując zmiany według miesięcy największe wzrosty w liczbie korzystających obserwowano w styczniu, grudniu, listopadzie i lutym 2016 r. Do krajów o największym wzroście liczby korzystających z bazy noclegowej należą Malta (o 76,2%), Hong Kong (o 39,4%), Chiny (o 38,9%), Grecja (o 33,6%), Japonia (o 27,4%), Ukraina (o 25,5%), Izrael (o 22,4%), Słowacja (o 21,9%), Portugalia (o 19,4%), Australia (o 19,0%), USA (o 18,0%), Włochy (o 17,8%) i Węgry (o 17,4%).

Największe spadki w liczbie korzystających z rejestrowanej bazy noclegowej odnotowano w przypadku turystów z Białorusi (-12,8%), Republiki Korei (-10,6%), Łotwy (-5,0%) i Norwegii (-1,3%).

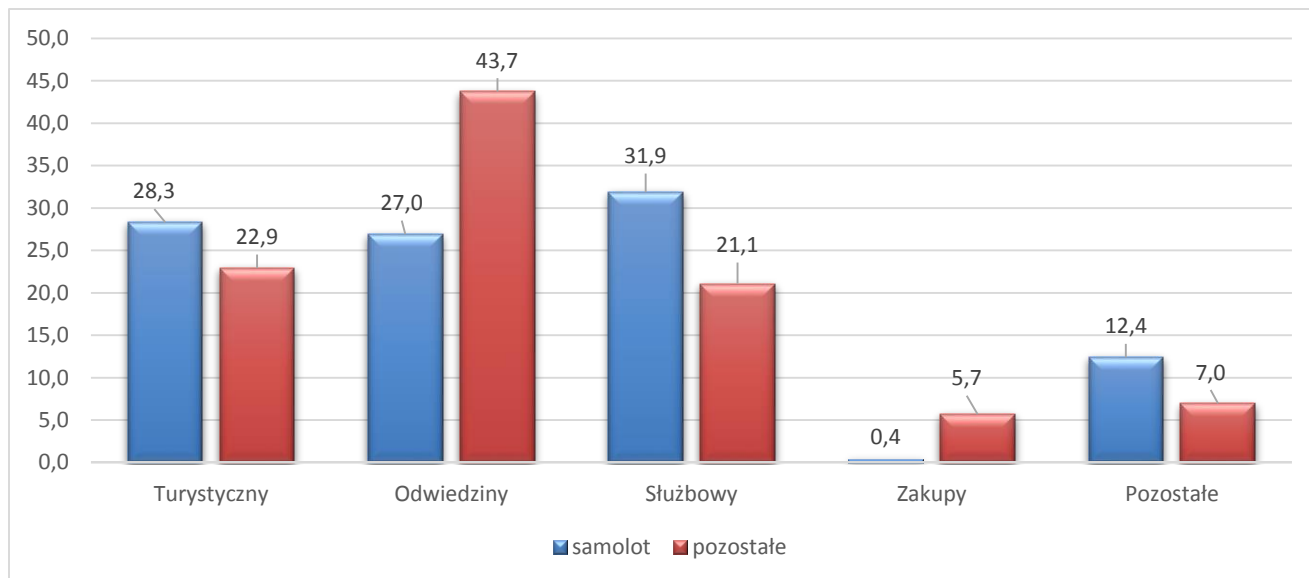
W trakcie pobytu w Polsce turyści zagraniczni korzystali głównie z mieszkań rodziny lub znajomych, w następnej kolejności z hoteli i moteli. Największy odsetek korzystających z hoteli pochodził z krajów zamorskich.

Tabela 9. Wykorzystanie bazy noclegowej w trakcie przyjazdów do Polski w 2016 roku

Miejsce noclegów (%)	Ogółem	Niemcy	14 UE	Nowe kraje UE	Rosja Białoruś Ukraina	Główne zamorskie
Hotele, motele	37,8	32,1	42,4	35,6	31,7	67,0
U rodziny lub znajomych	41,4	55,8	45,4	22,5	21,4	34,1
Pensjonaty	7,1	7,2	9,3	4,3	8,6	3,0
Kwatery prywatne	3,8	3,5	3,6	5,3	5,0	2,1
Inne	13,0	3,4	5,2	33,9	34,2	3,7

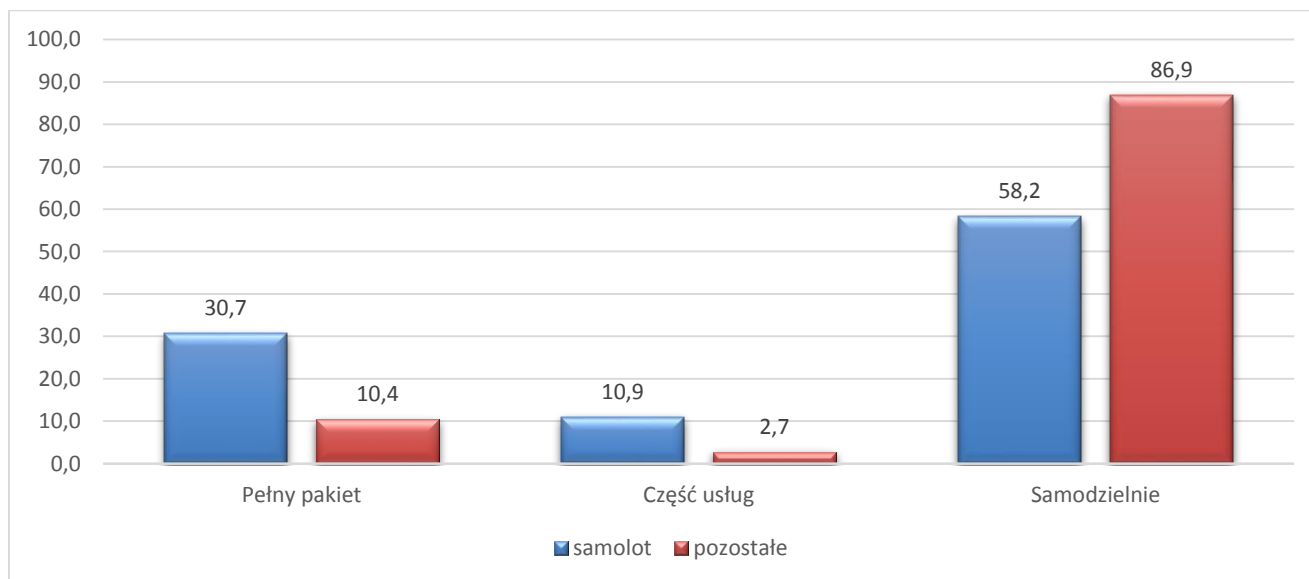
Zaobserwowano różnorodne wykorzystanie środka transportu przy przyjazdach według poszczególnych celów przyjazdów. Turyści przyjeżdżający w celach służbowych najczęściej korzystali z samolotu, natomiast w odwiedziny przyjeżdżali innym środkiem transportu niż samolot. W celach turystycznych odsetek korzystających z samolotu był na nieco wyższym poziomie od korzystających z pozostałego środka transportu (różnica 5 pkt proc.).

Rys. 1. Środek transportu wykorzystywany w trakcie przyjazdów według celów.

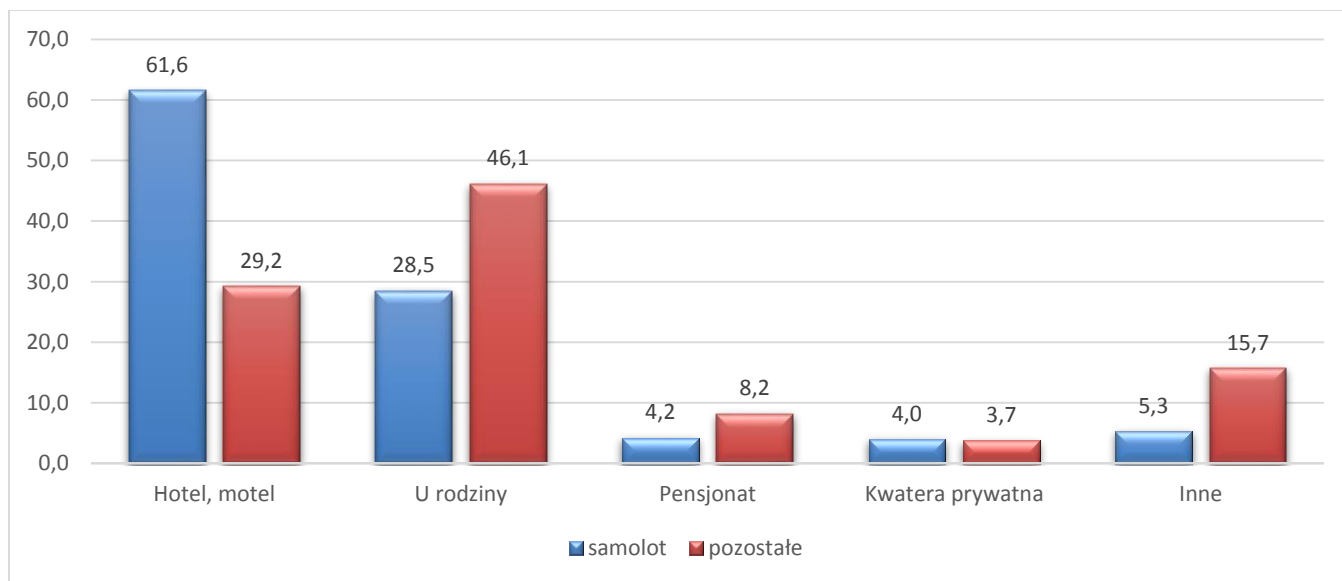

Samolot był też głównym środkiem transportu dla turystów, którzy wykupili przyjazd w biurze podróży oraz nocujących w hotelach.

Rys. 2. Środek transportu wykorzystywany w trakcie przyjazdów według sposobu organizacji przyjazdów.

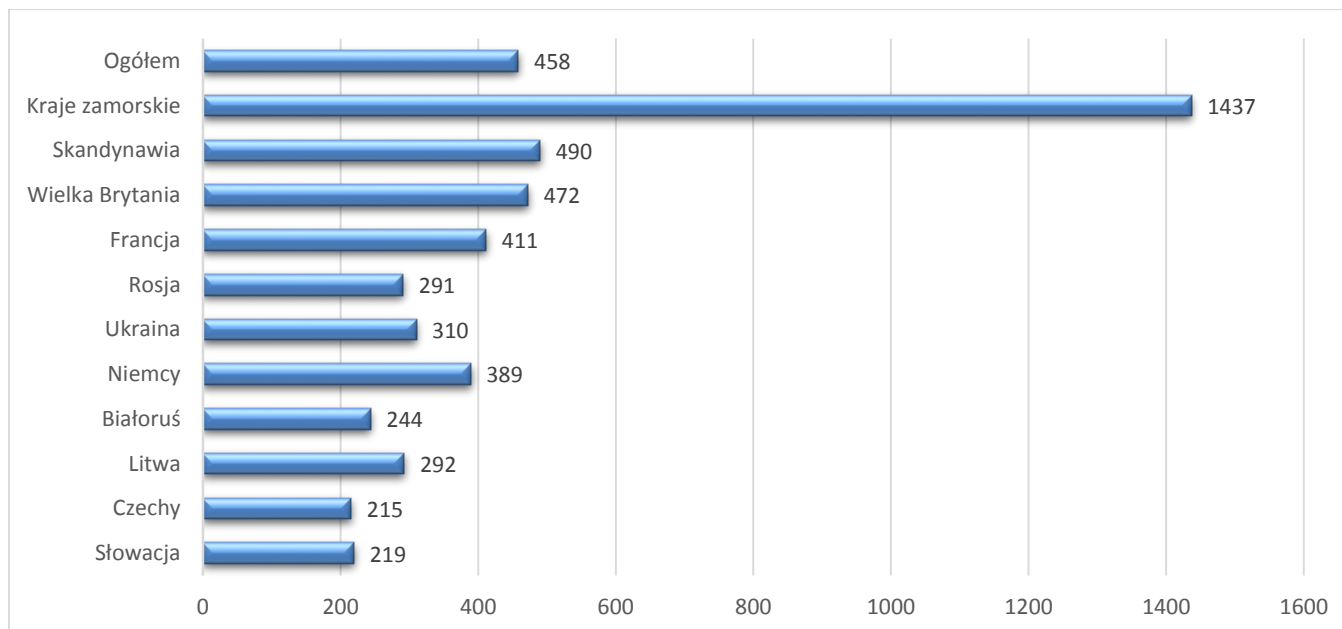
Rys. 3. Środek transportu wykorzystywany w trakcie przyjazdów według bazy noclegowej.

Wielkość i struktura wydatków turystów

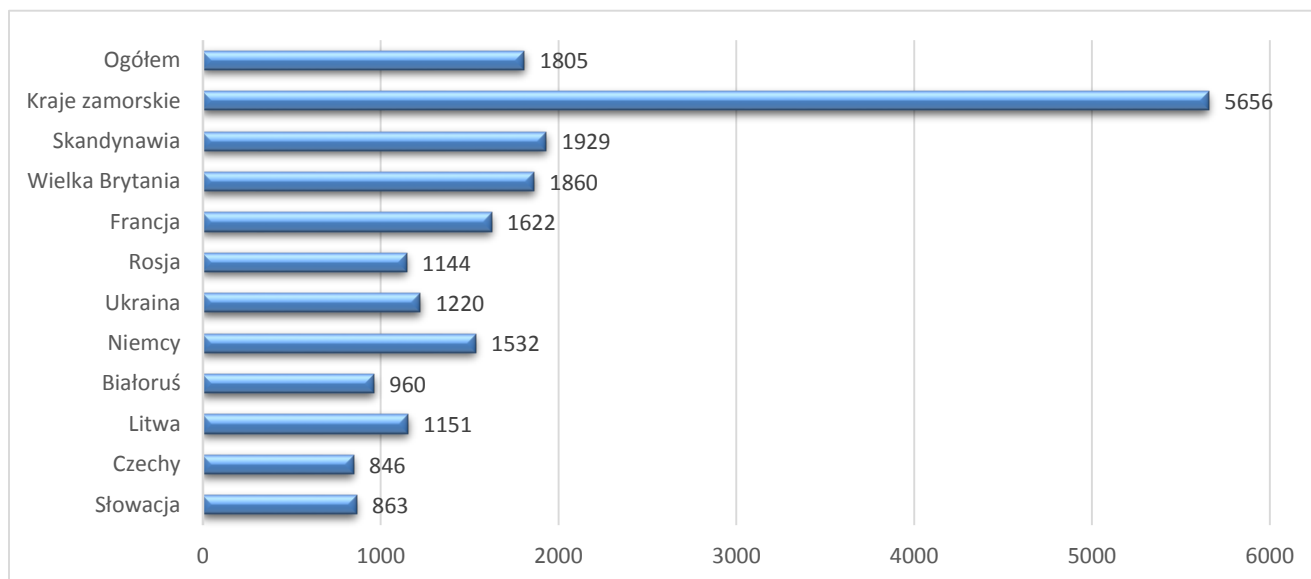
Z badań zrealizowanych w 2016 r. wynika, że przeciętne wydatki turystów poniesione na terenie Polski ukształtowały się na poziomie 458 USD na osobę (więcej o około 2,7% niż w roku 2015) i 65 USD na dzień pobytu – mniej o 5,8% niż w roku poprzednim.

Rys. 4. Przeciętne wydatki turystów na osobę w 2016 roku w USD (według krajów)

Kraje zamorskie: Australia, Japonia, Kanada, Korea Płd. i USA.

Rys. 5. Przeciętne wydatki turystów na osobę w 2016 roku w PLN (według krajów)

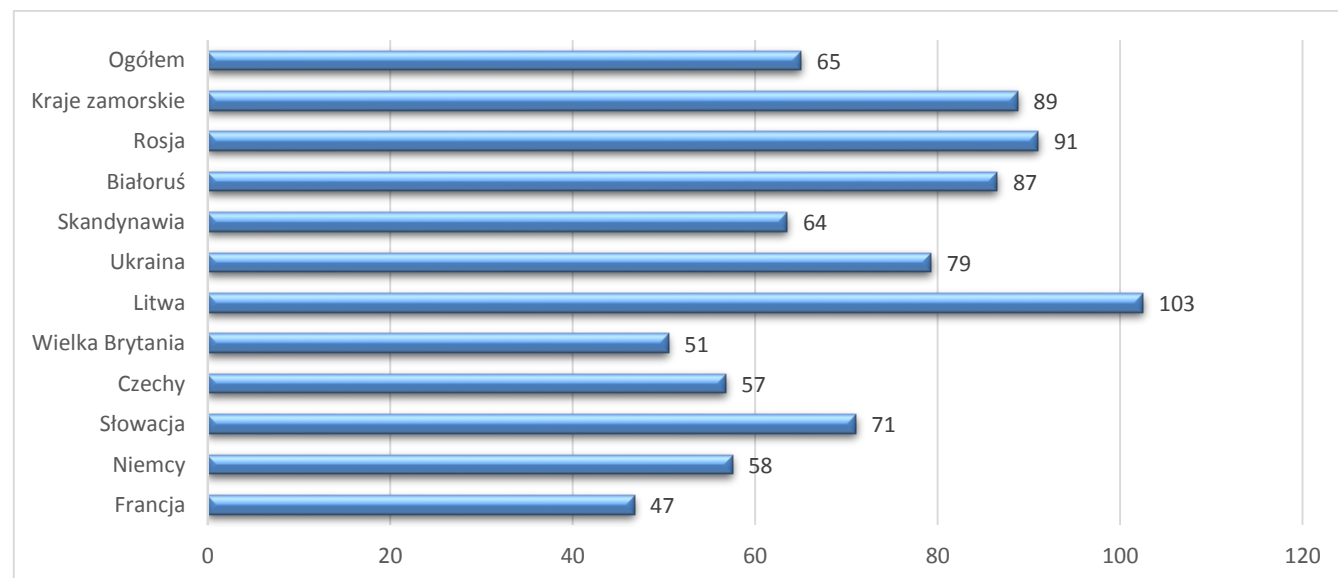
Kraje zamorskie: Australia, Japonia, Kanada, Korea Płd. i USA.

Odnotowano znaczny stopień zróżnicowania przeciętnych wydatków według krajów; wydatki te wahały się w granicach od 215 USD (Czechy) do 1 437 USD (wybrane kraje zamorskie).

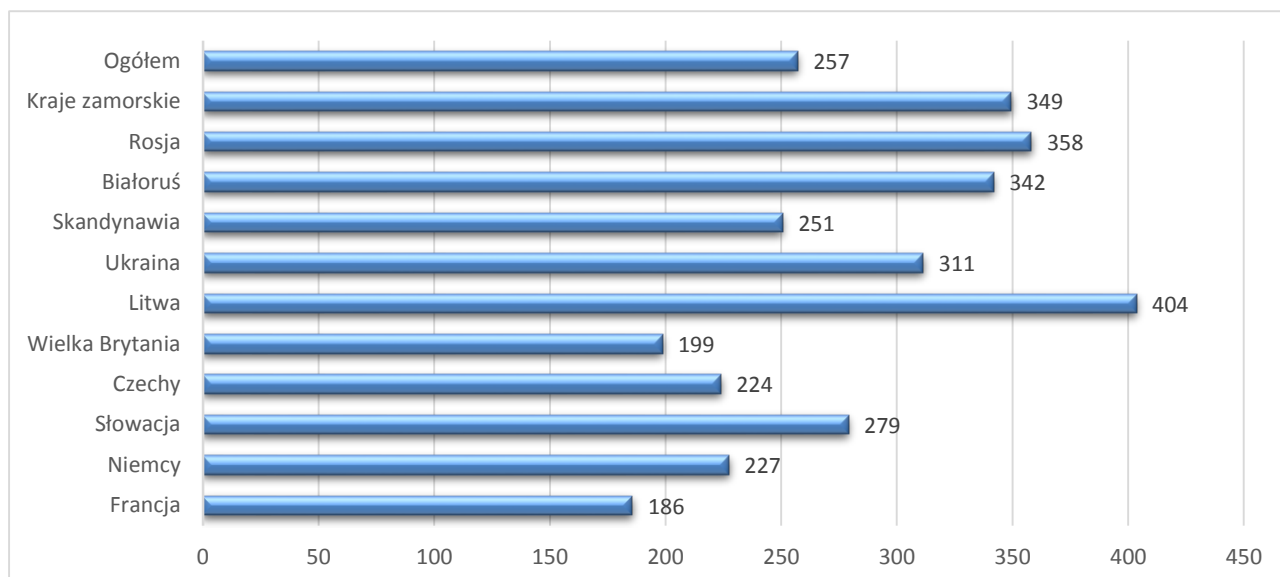
W relacji do 2015 r. wzrost wielkości przeciętnych wydatków na osobę zanotowano głównie z Litwy (o 14,1%), Francji (o 6,2%) i krajów zamorskich (o 4,7%). Obserwujemy spadek wydatków nierezydentów z Rosji (-14,4%), Ukrainy (-13,6%), z Białorusi (-6,9%) i z Czech (-6,1%).

Zbliżone tendencje charakteryzują przeciętne wydatki turystów na jeden dzień pobytu. W okresie styczeń-grudzień 2016 r. wahały się one w granicach od około 47 USD (Francja) do 103 USD (Litwa) i 91 USD (Rosja).

Rys. 6. Przeciętne wydatki turystów na 1 dzień pobytu w 2016 roku (w USD) – według krajów

Rys. 7. Przeciętne wydatki turystów na 1 dzień pobytu w 2016 roku (w PLN) – według krajów

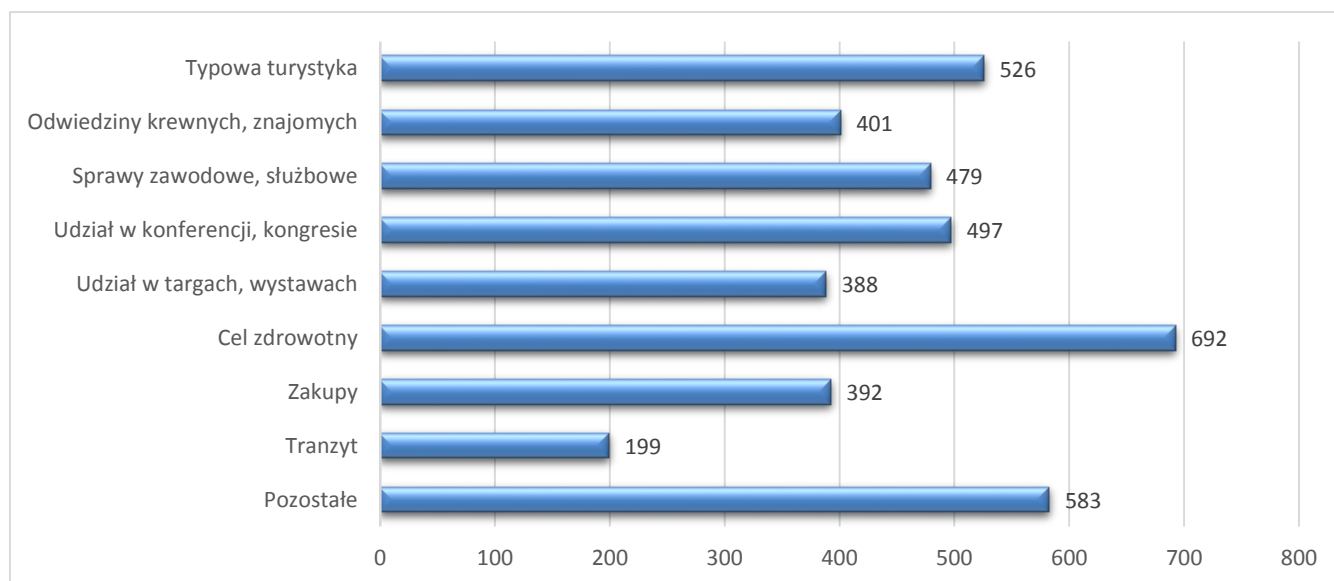

W relacji do dwunastu miesięcy 2015 r. obserwuje się zróżnicowane tendencje w odniesieniu do szeregu badanych rynków; istotny wzrost wielkości wydatków na dzień pobytu odnotować należy w przypadku Francji (o 14,6%), Litwy (o 9,6%) i krajów zamorskich (o 8,5%). Z uwagi na znaczenie dla polskiej turystyki przyjazdowej, szczególnie niekorzystny jest spadek wydatków turystów z Wielkiej Brytanii (o 16,4%), Słowacji (-14,5%) i Czech (-8,1%).

Ogólne tendencje spadkowe w zakresie wydatków przeciętnych znajdują swoje odzwierciedlenie w wielkości wydatków według deklarowanych celów podróży i miejsca zakwaterowania. Najbardziej spadły wydatki osób deklarujących zakupowe cele podróży oraz nocujących w pozostałych obiektach i na polach kempingowych i namiotowych.

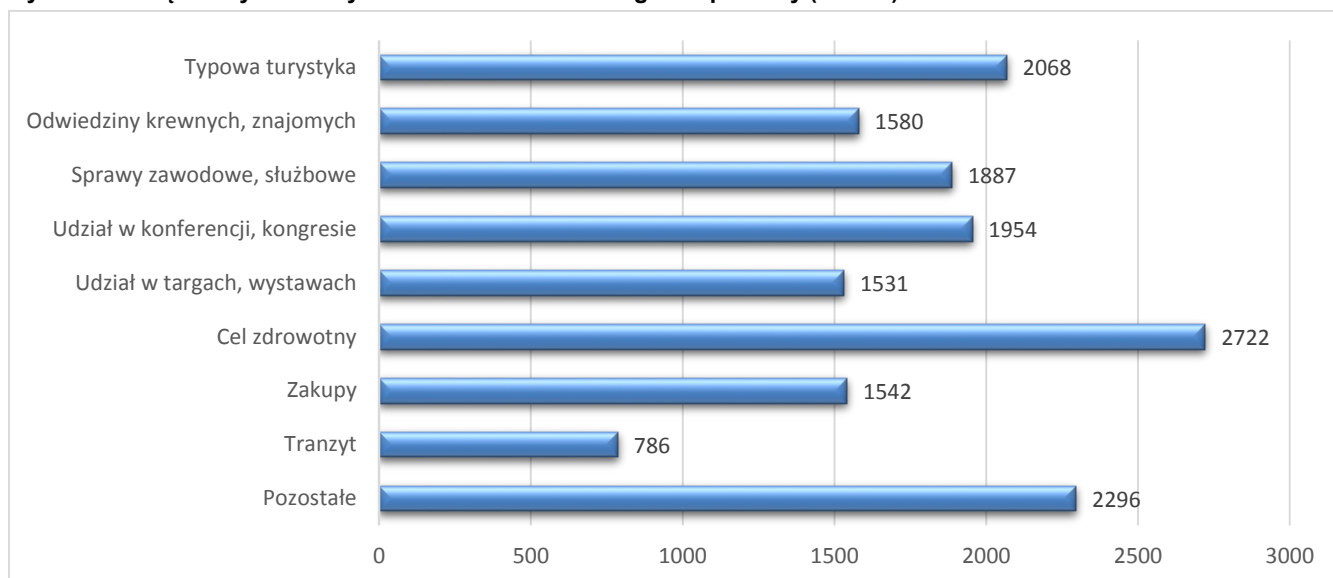
W 2016 r. najczęściej pozostawiały w Polsce osoby wskazujące na przyjazdy w celach zdrowotnych (ok. 692 USD na osobę), następnie w celach pozostałych (583 USD) i podróżujące stricte turystycznie (526 USD). Warto podkreślić utrzymanie relatywnie wysokich przeciętnych wydatków turystów podróżujących w celach rodzinnych.

Rys. 8. Przeciętne wydatki turystów w 2016 roku według celu podróży (w USD)

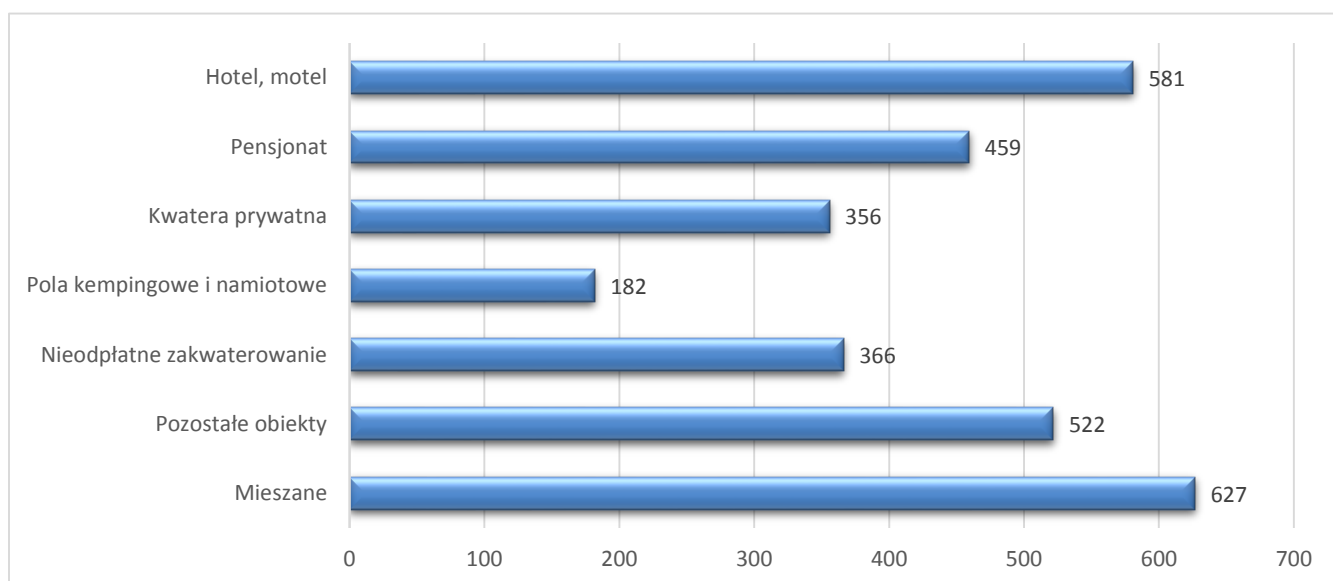

Rys. 9. Przeciętne wydatki turystów w 2016 roku według celu podróży (w PLN)

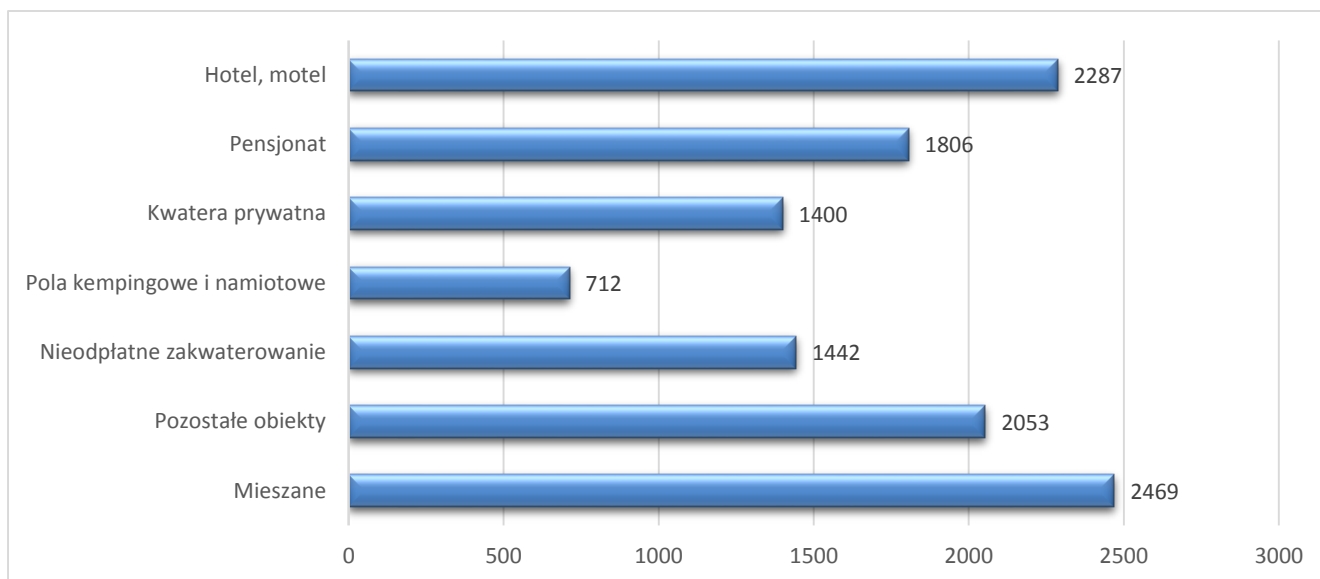

Jeśli chodzi o wydatki według rodzaju bazy noclegowej, z której korzystali turyści, najwięcej pozostawiali w Polsce osoby, które zatrzymywały się na nocleg w różnych rodzajach bazy (pozycja *mieszane* – 627 USD na osobę), następnie nocujące tylko w hotelach i motelach (581 USD) oraz w pozostałych obiektach (522 USD) i pensjonatach (459 USD). Najmniejsze sumy pozostawiali w Polsce turyści korzystający z zakwaterowania na polach kempingowych i namiotowych.

Rys. 10. Przeciętne wydatki turystów w 2016 roku według rodzaju wykorzystywanej bazy noclegowej (w USD)

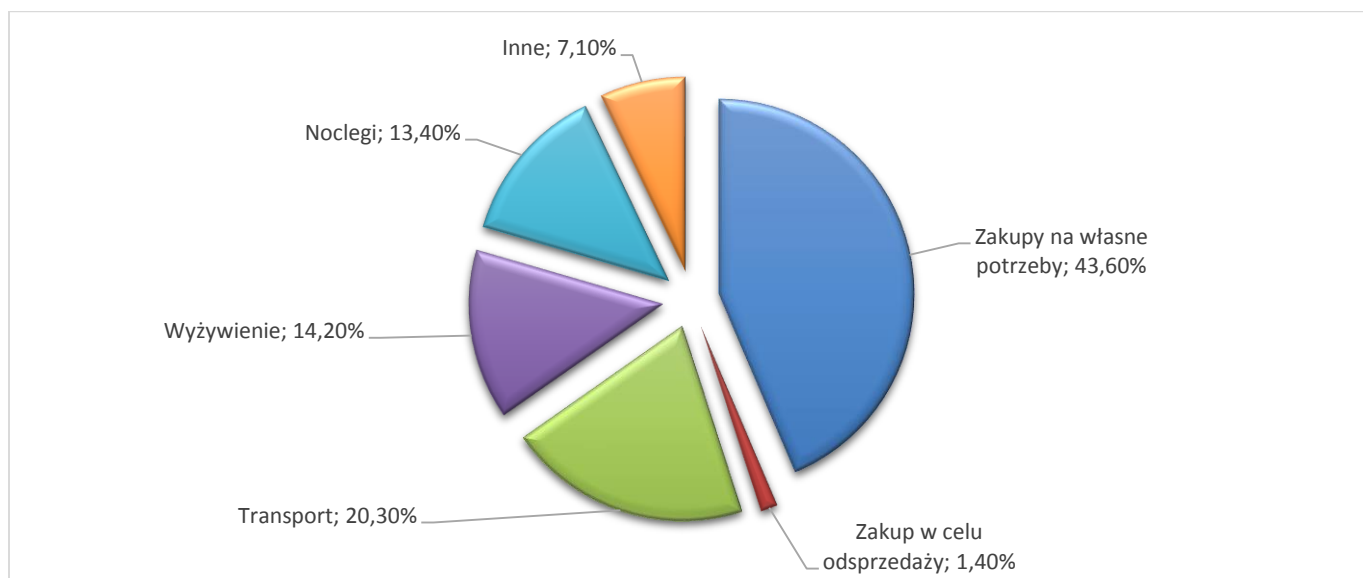

Rys. 11. Przeciętne wydatki turystów w 2016 roku według rodzaju wykorzystywanej bazy noclegowej (w PLN)

Rodzajowa struktura wydatków nie różni się w znaczący sposób od tej, którą oszacowano dla poprzedniego roku. Z uzyskanych od respondentów danych wynika, że przeznaczyci oni więcej środków na zakupy dla siebie (wzrost o 5,7 pkt proc.). Spadły natomiast wydatki na transport (o około 3 pkt. proc.) oraz na noclegi (o 0,6 pkt proc.).

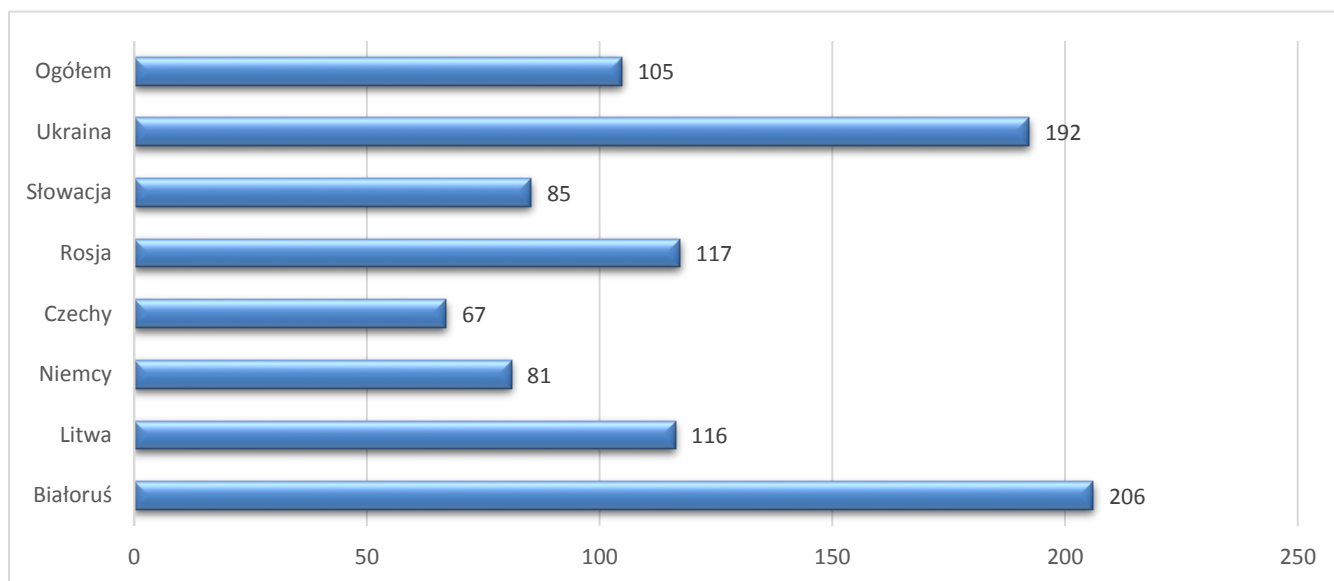
Rys. 12. Struktura wydatków poniesionych przez turystów na terenie Polski w 2016 roku (w %)

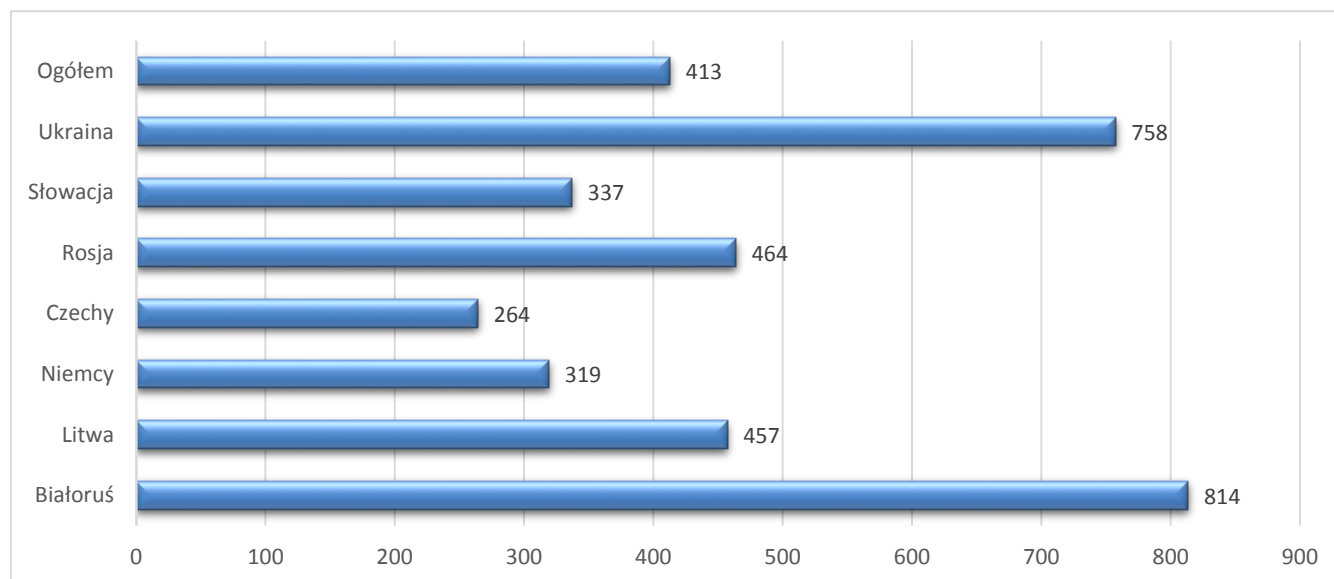
Wydatki odwiedzających jednostniowych

W okresie styczeń-grudzień 2016 r. przeciętne wydatki osób nie korzystających na terenie Polski z noclegów (odwiedzających jednostniowych) oszacowano na niższym poziomie, niż w roku poprzednim (ok. 105 USD, wobec 112 USD w 2015 r.). Nie zmienił się udział wydatków odwiedzających jednostniowych z poszczególnych państw. W tej grupie badanych najwyższe wydatki zadeklarowali nasi wschodni sąsiedzi z Białorusi (206 USD), Ukrainy (192 USD) i Rosji (117 USD), najniższe – z Czech (67 USD). Spadek wydatków dotyczy głównie Białorusinów (o ok. 10,4%) i Litwinów (o 10,1%).

Rys. 13. Przeciętne wydatki odwiedzających jednostniowych w 2016 roku według krajów (w USD)

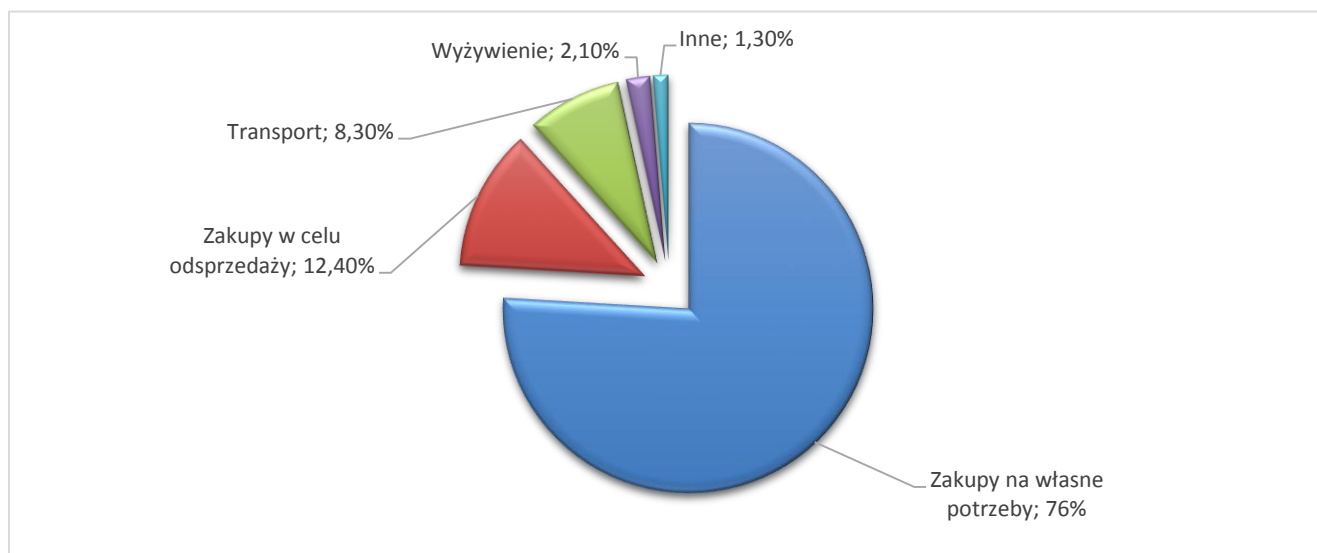

Rys. 14. Przeciętne wydatki odwiedzających jednostniowych w 2016 roku według krajów (w PLN)

Rodzajowa struktura wydatków odwiedzających jednostniowych była nieznacznie odmienna od tej, jaką oszacowano dla analogicznego okresu 2015 r. W 2016 r. nadal największe sumy wydawane były w związku z zakupami na własne potrzeby (76%, wzrost o 5,6 pkt proc.) i na zakupy w celu odsprzedaży (12,5%). Spadł natomiast udział wydatków na transport (o 4,8 pkt proc.).

Rys. 15. Struktura wydatków odwiedzających jednodniowych w okresie styczeń-grudzień 2016 roku (w %)

Udział wydatków w kategorii inne spadł o kolejne 0,2 pkt proc. w stosunku do ich udziału odnotowanego w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Przychody dewizowe Polski z tytułu zagranicznej turystyki przyjazdowej

Według oszacowań Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki wielkość łącznych wpływów dewizowych z tytułu podróży nierezydentów do Polski była na nieco wyższym poziomie niż w roku poprzednim, dając łączną kwotę około 14,617 mld USD, wobec 14,3 mld USD w 2015 r. Wpływ na to miał wzrost znaczenia wydatków turystów (+7,3%), przy jednoczesnym spadku wpływów od odwiedzających jednodniowych (-3,2%). Dochody z tytułu wizyt turystów to 8,001 mld USD, z tytułu wizyt odwiedzających jednodniowych – 6,616 mld USD.

Podsumowanie

Analiza wyników badań przeprowadzonych w 2016 r. pozwala zwrócić uwagę na kilka ważnych zjawisk:

- dane z 12 miesięcy 2016 r. potwierdzają tendencję dalszego wzrostu liczby przyjazdów cudzoziemców (o 3,5%), jak i turystów zagranicznych (o 4,5%); tempo wzrostu nie uległo zmianom;
- największe wzrosty liczby przyjazdów turystów odnotowano w przypadku gości z Włoch, Francji, USA, Słowacji, Szwecji, Wielkiej Brytanii i Czech;
- największe spadki obserwowano w odniesieniu do przyjazdów z Białorusi i Rosji;
- równoległe do pozytywnego trendu w odniesieniu do liczby podróży, obserwuje się rosnącą tendencję w zakresie poziomu przeciętnych wydatków turystów, liczonych w USD o 2,7%, i malejącą odwiedzających jednodniowych (o 6,3%);
- łączne przychody w USD nieznacznie wzrosły, natomiast w związku z dalszym wzrostem kursu dolara amerykańskiego, przychody liczone w mld zł wzrosły o 6,9%.

**Opracowano w Departamencie Turystyki
na podstawie badań statystycznych prowadzonych przez GUS-MSiT-NBP
Ministerstwo Sportu i Turystyki
Warszawa, maj 2017 r.**